

reč pri obedu očitno pokrega rekoč: »Veselila sva se z materjo, da bova slišala lepo pridigo, zdaj pa si celo uro pel — in pel, da res ni bilo prav nič prijetno te poslušati. To se ne reče govoriti, to se pravi peti«.

Odkritosrčna sodba prijateljeva pa Kosarja ni razžalila, nego oveselila ga je, prav po besedah sv. Duha, ki pravi: »Mazilo in mnoge dišave razveselí sročé, prijateljevi dobri sveti pa so duši prijetni.«¹⁾ Vsled tega prijateljskega opomina porabi Kosar prvo prilžnost in udeleži se v Gradu duhovnih vaj, katere je vodil slavni jezuit Stöger, da se od njega nauči, kako je treba pridigovati. Stögerjeva priprosta in povsem naravna beseda je Kosarja osupnila in prišel je ves spreobrnjen in spokorjen domu, in odsihmal ni več pel na pridiganci. Ko bi vendar vsi duhovniki, ki imajo Kosarjevo napako, tisto tudi hoteli priznati in se potem tudi tako hitro spokoriti!

Sv. misijon v Negovi.

Od dne 19. do 26. avgusta t. l. obhajala sta dobro znana častita očeta Doljak in Tomazetič iz reda jezuitov pri M. B. v Negovi prvi sv. misijon. V svojih 24 jedernatih pridigah razložila sta poglobitve resnice naše sv. edino izvaličavne vere. Že tretji dan pričakovali so farani sv. spovedi z dobro pripravljenim, pokornim srcem. Skoro vsi ubogi grešniki in uboge grešnice opravili so dolgo spoved in potem so pristopili k slovesnemu sv. obhajilu, pred katerim so vsakokrat dotični obhajanci slišali primeren nagovor.

V nedeljo 26. avgusta dopoldne bil je slovesni sv. misijonski sklep. Najpoprej: péta sv. maša; potem blagoslavljanje misijonskega križa; (blagoslovili so ga velč. g. dekan Sv. Lenarški), za tem bila je procesija s sv. misijonskim križem na njegov prostor za velikim oltarjem na snažnem cerkvenem — pokopališkem — torišču in slednjič pridiga, med pridigo so blagoslovili častiti pater Doljak križce, moleké itd., podelili so nam tudi sv. apostolski blagoslov za popolne sv. misijonske odpustke. K sklepu pridige ponovili smo krstno obljubo z jedernatim sklepom božje besede. Na zadnje zapela se je zahvalna pesem: Te Deum laudamus s sv. blagoslovom.

Za ta prvi sv. misijon zahvaljuje se podpisani najpoprej presveti Trojici in Mariji Devici, potem milostlj. knezoškofu za blagovoljno dovolitev in posebne oblasti spovednikov, za tem p. n. čč. oo. misijonarjema, potem čč. gg. spovednikom in našem vlč. g. dekanu, kateri so kot namestnik milostlj. knezoškofa slovesnost sv. misijona s svojo pričejočnostjo počastili in povikšali. Daj Bog in Marija, da bi Negovci dosegli in ohranili trojni mir, katerega jim podpisani tako prísrečno želi: 1. Mir z Bogom, 2. mir z vestjo in 3. mir v fari Negovski. Ne smem zamolčati, kako lepo in izgledno so se tudi Negovski dijaki in naš gosp. bogoslovec sv. misijona udeležili — Vivant! Sv. misijonski križ kupila je Negovska mladina. Naj živi! Alojzij Šijanec, župnik.

Gospodarske stvari.

Razglas vinogradnikom.

C. kr. okrajna glavarstva te dni objavljajo: V spomladi 1895 bodo se iz državnih nasadov na Spodnjem Avstrijskem, Štajarskem, Kranjskem in Primorskem po razmerju obstoječe zaloge prosilcem iz po trsni uši okuženih pokrajín oddavale ameriske trte in sicer:

¹⁾ Preg. 27, 9.

a) Riparia sauvage in selectione, Salonis Ruprestis in York Madeira rezanice (ključeci) po 3 gl. za 1000 komadov;

b) Riparia-Portalis, Pailleres, Perriers in Jeuquez rezanice po 6 gl. za 1000 komadov;

c) korenike brez razločka vrste po 10 gl. za 1000 komadov. Brezplačno oddavalo se bode trsje in rožje le izvanredno in to v slučajih, v katerih se gre za osnovo rezilnic iz občinskega ali društvenega premoženja ter je obstanek takega nasada najmanje za 10 let zamčen. Prošnje za oddajo rožja naj se vložijo najkasneje do 1. oktobra 1894 v tukajšnjem uradu.

Skrb za strehe.

(Konec.)

Kdor še hoče kaj več storiti, naj si zdrobi prav na drobno navadnega stekla, ga namoči in primeša nekoliko apna in rudeče barve ter s tem namaže streho od zunaj. Tako postane zopet gosta, trpežna ter jako drži vodo.

Kjer pa je opeka popokala, mora se, kar se samo ob sebi razume, nadomestiti z novo. Ako je na strehi dosti mahu, sme se brez škode izruvat in streha z gori omenjeno zmesjo namazati, da se tudi koreninice ugonobé, ki za opeko itak niso dobrega vpliva, temveč jo tako rekoč razjedajo. Mort ali malta, ki se je že razdrobila ter ne opravlja več svoje službe, mora se do cela odstraniti in streha vnovič, seveda s staro opeko, če je še za to, pokriti. Ako med staro opeko mešaš tudi novo, storiš dobro, če puščaš staro v doljnih legah strehe, z novo pa zgornje dele pokriješ. Ravno tako se morajo slabe, že šibke ali na pol gnjile škarnice in late prej ko mogoče odtrgati in z novimi nadomestiti.

Še nekaj besed o škrlnatih strehah. Te trpijo največ škode, ker žebli hitro zarjavijo in se ploščice obrabijo tako, da jih lahko vsak veter odnese in poslopje razkrije. Tenke ploščice in deske rade mokroto, dež ali sneg, vpuščajo, če niso tako položene, da pomaga druga drugi. Žebli, s katerimi so zbite, morajo biti iz snovi, katere se ne prime tako rada rja; navadno se priporočujejo dobro pocinkovani žebli. Ako je streha tenka, to se pravi, če ne ležijo ploščice po dve vrh jedne druga, treba jo je od znotraj namazati z zmesjo, gori omenjeno, kateri se pridene še nekoliko živinske dlake.

Omeniti je le še, naj bo streha kakoršna koli hoče, da je poglobitvo sredstvo, si jo prav dolgo v dobrem stanu ohraniti — pridno in vestno prezračevanje. S tem se hitreje suše strehe, s tem se ovaruje les, s tem se ohrani seno, žito, slama, sploh vse, kar je neposredno pod streho, na dolgo v prav lepem stanu — ter ne zgublja od dne do dne svoje vrednosti, kar se v nasprotnem slučaju prav rado zgodi.

Pustite kokoši na vrt!

Tega pa že ne, odgovori mi skrbna gospodinja, kajti brž ko pridejo kure na vrt, že so v škodi. Seveda, k cveticam jih ni puščati, tudi ne k mladi zelenjavi; tam res napravijo škodo. Ko bi jih spustil spomladi na vrt, ko je vse vnovič nasejano in posajeno, no, to bi ne bilo pametno. A včasih pa je le koristno, da si tudi v vrtu poiščejo svojega živeža. Ko se vrt prekopava, je prav umestno, da pri delu pomagajo tudi kure, in tudi kedar je vrt že prazen, še perutnina vedno svojo službo opravlja. Kako to? Kdo ali katera žival pa bolje in zdatneje preganja gosenice, črviče, gliste, podjede, bramorje, polže in polžiče, zaplivke, zapredke in mešiče, ličinke in ogerce in še celo vrsto drugih mrčes, ki v kurjem krofu tako po bliskovo drug za drugim svoj

prezgodni grob najdejo! Katera žival pa prebavlja hitreje kakor kokoš? Se-li ni čuditi, kolika obilica prej naštetih stvaric ima prostor v jedni sami kokoši! Le poskusi z lastno roko ugonobiti gosenice in beline, ki objedajo jedno zelno glavo in videl bodeš, koliko spretnosti premoreš pri tem delu nasproti kokoši! Seveda, tu in tam že gre kako pero tudi z pečenko vred kokoši v kljun, a saj je tebi pri mizi tudi zelenjava ljuba poleg mesa.

Škoda torej, katero morejo kure pri svojem delu napraviti, ni nikakor imena vredna, če pomisliš, koliko sto škodljivih mrčesov jedna sama kokoš ugonobi.

Pa cel dan ne smejo kokoši le ob tem živežu ostati — škodi jim na zdravju. Zgodilo se je že, da so se takorekoč preobjele in poginile. Morajo poleg črvičev dobiti (vsaj zvečer) nekoliko zrnja. Najboljša je kuruza, ki je težja, kakor drugo žito in zato več izda, ter imajo kokoši tudi po noči dosti dela s prebavljanjem.

Ne le v zelnik ali cvetnjak, tudi v sadovnjak naj bi se večkrat spuščale kokoši. To se tem ložje zgodi, ker v sadovnjaku smejo biti, kedarkoli je in brez varuha, dočim jih v drugih vrtilih ni varno pustiti samih. Pa saj ima vedno kdo, če gospodinja ali dekla, kaj opraviti v vrtu, pri taki priložnosti naj pusti vrata odprta in kokoši pridejo precej. Ko otide, se pa zopet pokličejo ali naženejo iz vrta.

Sejmovi. Dne 22. septembra v Poličanah (svinjski sejem). Dne 24. septembra v Arnožu, Slov. Bistrici, Šmartnu pri Slov. Gradcu in na Remšniku. Dne 25. septembra pri Sv. Trojici v Slov. goricah. Dne 26. septembra v Imenem (svinjski sejem). Dne 28. septembra v Cmureku.

Dopisi.

Iz Ljubljane. (»Društvo za zgradbo zavetišča in vzgojevališča«) se je nedavno osnovalo in pravila tega društva bila so z odlokom visoke c. kr. deželne vlade kranjske z dné 18. novembra 1893, št. 14471, odobrena. Iz teh društvenih pravil je razvidno, da je društvu namen, za rešitev in vzgojo zanemarjenih dečkov zgraditi v Ljubljani zavod na versko-nravni podlagi, ki se bode po dovrstitvi izročil vodstvu č. Salezijancev, ki se izključno bavijo z vzgojo moške mladine. V ta zavod sprejemati je v vzgoji zanemarjene dečke, kateri ne smejo družih javnih učilnih zavodov več obiskovati in ki drugače popolnem brez vzgoje ostanejo in kot nevedni, delamrzní, brezverni in nenravni ljudje dorasejo. Taki ljudje postanejo potem velika nevarnost za mesto, deželo in sploh za celo državo in človeško družbo. Ti dečki imajo se v zavodu poučevati v vseh predmetih ljudske šole ter se bodejo po svoji sposobnosti kot rokodelci, ali pa za kak drug poklic vzgojevali. V prvi vrsti obračala se bode skrb na to, da se gojenci pravno poboljšajo in kot pošteni ljudje vzgojujejo. Potreba tega zavoda razvidna je že iz statističnih podatkov, nabranih na tukajšnjih mestnih šolah, kajti pri popisu konstatovanih bilo je nad 60 tucih za ta zavod godnih dečkov! Važnost osnovanega društva in njegovih smotrov priznala je pa sijajno Nj. ces. in kralj. visokost presvetli gospod nadvojvoda Fran Ferdinand d'Este v dekretu z dné 24. majnika 1894, št. 369, v katerem izreka, da je blagovolil prevzeti visoko pokroviteljstvo temu društvu. V tem dekretu izraža presvetli pokrovitelj željo, da se težavna naloga, katero si je društvo stavilo, srečno reši celemu človeštvu v korist in da blago podjetje rodi obilo vspeha! Istotako našlo je društvo tudi pri prevzvišenem gospodu knezoškofu dr. Jakobu Missiji bla-

gotno podporo, kajti isti priznali so iz verskega in rodoljubnega stališča veliko potrebo tega društva, pristopili mu kot ustanovnik in priporočili isto želeč, da bi se našlo obilo število članov in podpornikov in da se čim prej dovrši vzgojevališče in zavetišče! Zavetišče ima se o priliki 50letnice preslavnega vladanja Našega presvetlega cesarja Frana Josipa I., t. j. dné 2. decembra 1898, slovesno otvoriti, kajti podpisani odbor je uverjen, da na ta način najdostojnejše dokaže svojo preudano hvaležnost in lojalnost proti milemu svojemu vladarju in očetu mnogobrojnih narodov, katere štiti z jednako ljubeznijo in skrbnostjo. Stroški stavbe tega zavoda preračunani so na 100.000 gld. in ker društvo nobenega lastnega imetja ne poseduje, nabrati bode treba celo vsoto po doneskih rednih članov, ustanovnikov in sploh po prispevkih milosrčnih rodoljubov in dobrotnikov. Ker bode zavetišče velike koristi za celo človeško družbo, torej tudi za vsako občino, prepričan je podpisani odbor, da se sme zaupno obrniti tudi do Vas z udano svojo prošnjo, da blagoizvolite društvene namene pospeševati, bodisi s primerno podporo, bodisi da pristopite društvu kot član ali pa ustanovnik in da priporočate rodo- in človekoljubno naše društvo, katero se prav posebno plemenito versko-domovinsko dejanje imenovati mora, v prijateljskem krogu v blagohotno podporo! Za vse, kar boste v korist blagega podjetja storili, izrečena Vam bodi iskrena zahvala in Bog Vam vse stoterokrat povrni! Društveni odbor.

Iz Ormoža. (Važno posvetovanje.) Na poziv okrajnega odbora dne 9. avgusta 1894, št. 223, zbrala so se občinska predstojništva ormoškega okraja in nekateri okrajni zastopniki dne 16. avgusta 1894 v dvorani ormoške čitalnice na posvetovanje po objavljenem dnevnem redu. Spočetka zborovanja spominja se okrajni načelnik, g. dr. Ivan Geršak, žalostnega prigodka, kateri je najvišjo cesarsko hišo zadel s smrtjo nadvojvode Viljema, ter izrazi svoje sočutje, kateremu pritrldijo vsi navzoči, vstavši iz svojih sedežev, ter sklenejo c. kr. namestniku, ekscelenci gosp. baronu Kúbecku, po okr. načelniku, g. dr. Ivanu Geršaku, poslati nastopni brzojav: »Pri okrajnem zastopu ormoškem zbrani občinski predstojniki celega ormoškega okraja in navzoči okrajni zastopniki izrazili so po govoru okrajnega načelnika o tužnej osodi, katera je s smrtjo gospoda nadvojvode Viljema zadela najvišjo cesarsko hišo, globoko sožalje in udanost ormoškega okraja, proseči, naj se blagovoli ta izraz iskrenega sožalja in udanosti sporočiti na najvišje mesto«. Na ta brzojav je slavno c. kr. okr. glavarstvo z dopisom dne 10. septembra 1894, št. 217 vsled ukaza vis. c. kr. namestništva dne 29. avgusta 1894, št. 2761 okrajnemu odboru prijavilo, da je Njega veličanstvo najmilostiveje račilo izreči najvišjo zahvalo za izraženo sožalovanje. — Z ozirom na ukaz vis. dež. odbora dne 30. maja 1894, št. 4314 in 3362 o načrtu postave, tikajoče se povzdige govedoreje, poroča občinski okrajni načelnik, dr. Ivan Geršak, in se je na vprašanja, katera je v tej zadevi stavil vis. dež. odbor, sklenilo odgovoriti tako-le: 1. želeti je, da bi bil tudi okr. načelnik ali njegov namestnik ud ogledne komisije za živino za celi okraj; 2. v postavo naj se sprejme določba, da se morajo tudi taki biki licencirati, katere rabijo posestniki za pripuščanje samo svoje živini; 3. umestno bi bilo, da se namesto regijonalnih razstav vpeljejo v načrtu postave označeni ogledi goveje živine; 4. občinski uradi do sedaj niso izvrševali po postavi o povzdigi govedoreje pristojee jim pravice kaznovanja in bi bilo torej jako želeti, to pravico kaznovanja, prenesti na politična okrajna oblastva; 5. podpore, katere dajeta država in deželni zbor za nakup bikov čistega plemena, za premiranje plemenskih bikov pri ogledih goveje ži-